

Välkomna till:

**Information om VA-
utbyggnad Heden**

Medverkande

DVAAB

Mattias Wikholm, projektledare

Janne Kallur, projekteringsledare

Lars Spångmyr, VA-strateg

Anders Hellman, VA-chef

Leksands kommun

Olle Ryberg, Miljöchef

Inbjudna

Fastighetsägare med bostadshus eller fritidshus inom tänkt verksamhetsområde.

Mötets innehåll

- Bakgrund och syfte
- Presentera huvuddrag i teknisk lösning
- Markupplåtelse
- Kostnader
- Fastighetsägarens ansvar
- Tidplan
- Frågor och synpunkter

Om Dala Vatten och Avfall AB

Dala Vatten och Avfall är ett kommunalt bolag med fyra ägarkommuner som driver och utvecklar de allmänna VA-anläggningarna inom ägarkommunerna.

DVAABs vision är "En bättre miljö idag och för kommande generationer".

VA-anläggningarna inom Leksands kommun ägs av Leksand Vatten AB (LVAB) med politiskt tillsatt styrelse. Detta är den så kallade VA-huvudmannen.

VA-verksamheten regleras av Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) som styr förhållandet mellan kommun, huvudman och brukare. LAV är en s k speciallag.

Projektet i nuläget

Leksands kommun har genom sin VA-plan 2016 prioriterat utbyggnaden av den allmänna VA-anläggningen till Heden och därmed finns ett uppdrag för DVAAB att driva detta projekt.

DVAAB tillsammans med konsultfirman Ramböll har under 2018 genomfört en förstudie över Heden.

I februari 2019 lämnade DVAAB ett utlåtande till politiken om att fastställa ett **verksamhetsområde** för Heden by.

Syftet med mötet idag är informationsutbyte.

LAV

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster 6 §

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, **skall** kommunen:

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Inventering enskilda avlopp

- Miljöenheten har sedan 2009 inventerat enskilda avloppsanläggningar runt om i kommunen.
- 80% av kommunens avloppsanläggningar uppfyller inte dagens krav på rening
- 88% av Hedens avloppsanläggningar uppfyller inte dagens krav på rening
- Vanliga brister:
 - otillräcklig slamavskiljning.
 - Okänd infiltration eller bara stenkista.
 - Dränkta infiltrationsbäddar.

VA-planering

- Inventeringar av enskilda avlopp tydliggjorde behovet av en kommunal VA-plan.
- Vilka byar behöver allmänna VA-ledningar och vilka inte? Hur resonerade vi?
- **Miljöargumenten – Heden**
 - Stor samlad bebyggelse, här vill folk bo.
 - Många anläggningar uppfyller inte dagens krav
 - Marken ej gynnsam för infiltration.
 - Risk för bakteriebelastning på vattendrag och badplatser.
- **Hälsoargument för Heden**
 - Dricksvattnet i Heden

Kommunens VA-plan

- Kommunen har i VA-planen, utifrån stegen ovan, klassat Heden som ett prioriterat område för VA-utbyggnad.
- På grund av högre bebyggelsetryck fick Styr sjöbo högre prioritet än Heden men den situationen har förändrats något då trycket ökat även i Heden. Att driva Styr sjöbo och Heden som ett enda projekt blir för stort.

Lite VA-terminologi

Huvudledning = Huvudmannens ledningar genom en ort eller by.

Servisledning = ledning från huvudledning till byggnad. Består av en allmän och en enskild del.

Förbindelsepunkt = Juridisk skiljepunkt mellan det allmänna nätet och den enskildes servisledning/ansvar.

Servisventil = Faktisk/praktisk gräns mellan allmänna och enskilda som huvudmannen äger och som fastighetsägare ej får röra.

Spillvatten = hushållsavlopp

Pumpstation = Större pump på huvudledning som flyttar spillvatten uppåt. Ofta finns även en byggnad.

LTA = Lättrycksavlopp = Avlopp mals ner i "villapumpstationer" på varje fastighet och trycks ut på nätet. Kräver inte självfall på nätet.

Tekniska lösningar i Heden

Spillvatten

Huvudsakligen självfallsledningar men det kommer att bli inslag av lätttrycksavlopp. En pumpstation byggs för borttransitering till Leksand. Spillvatten leds av till Leksands ARV i Övermo via tidigare anlagd ledning i cykelvägen. Ytterligare en pumpstation öster om Brömsdammen.

Lätttrycksavlopp

Från lägre liggande fastigheter pumpas spillvattnet i tryckledning.

Vatten

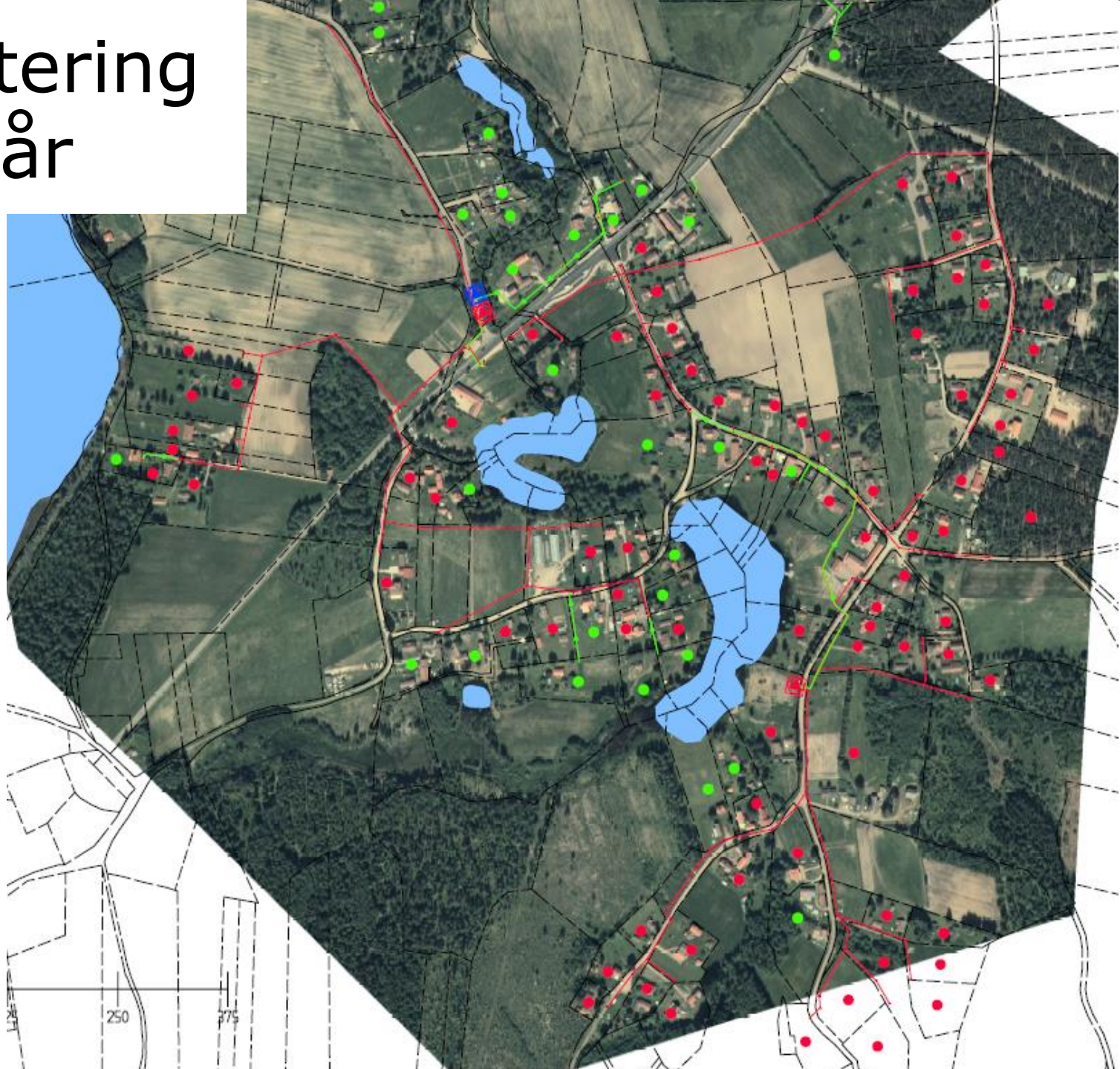
Vatten kommer från LVABs vattenverk i bl a Sundet (grundvatten från åsen) i redan nedlagd ledning. God redundans finns från andra VV. För att erhålla tillräckligt tryck kommer en tryckstegringsstation anläggas. Stationen får reservkraft. Inget vattentorn är aktuellt.

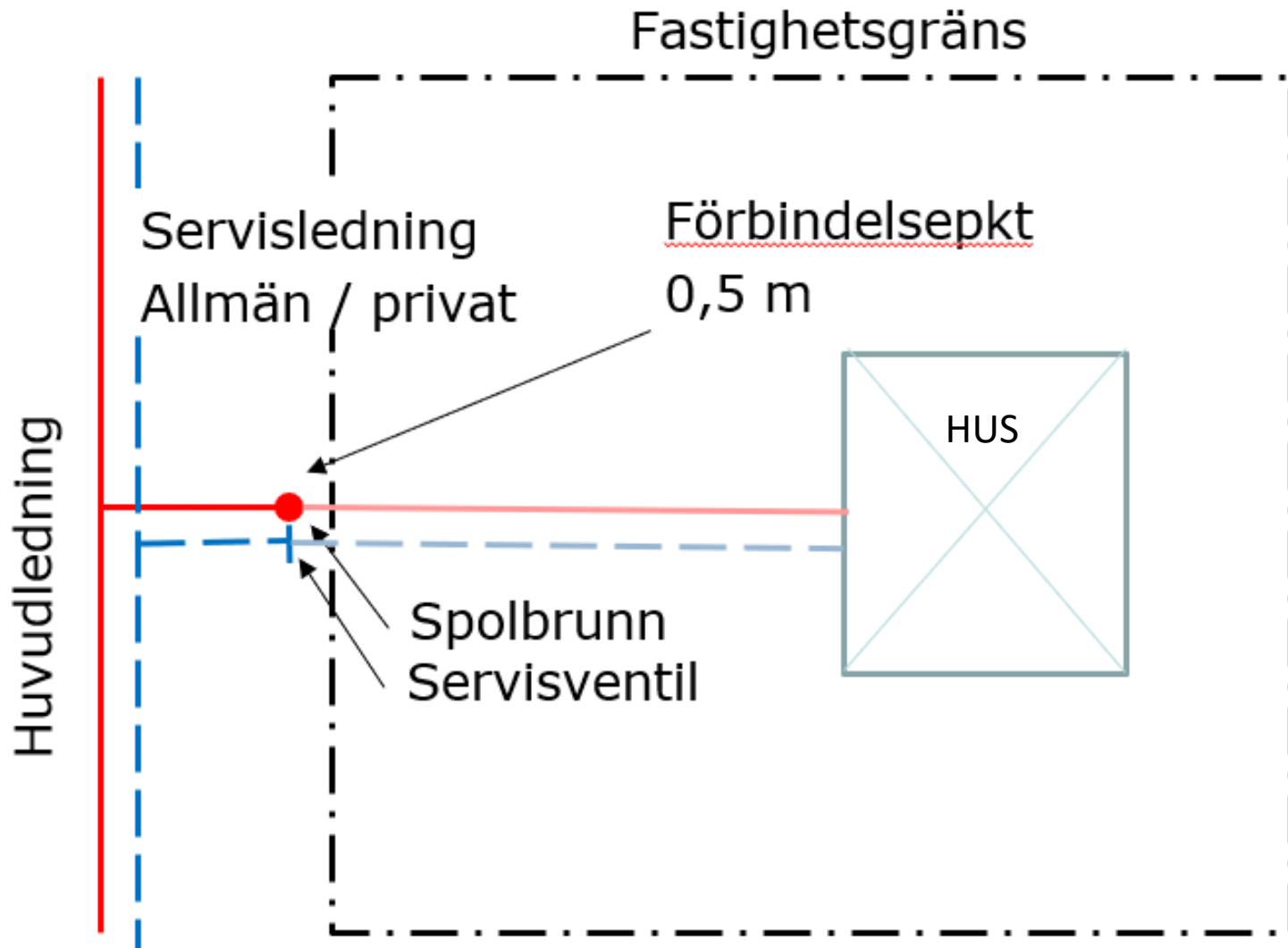
Tekniska lösningar

- Ledningar placeras frostfritt på minst 2 meters djup, vilket orsakar relativt breda schakter på grund av släntlutningar.
- Ledningsmaterial kommer vara plast (PE/PP).
- Projekteringen syftar till att minimera ledningslängd men tar även hänsyn till befintliga anläggningar som t.ex. utloppsnivåer, bef brunnar och bergvärmeanläggningar
- I vissa sträckor med dåliga markförhållanden kommer vi att borra fram ledningar för att undvika schakter.
- Trafikverkswägar undviker vi. Företrädesvis förläggs ledningar i grönytor i närheten av vägar. Det bedöms relativt kostnadseffektivt och det innebär mindre trafikstörningar.

Projektering pågår

Förbindelsepunkt

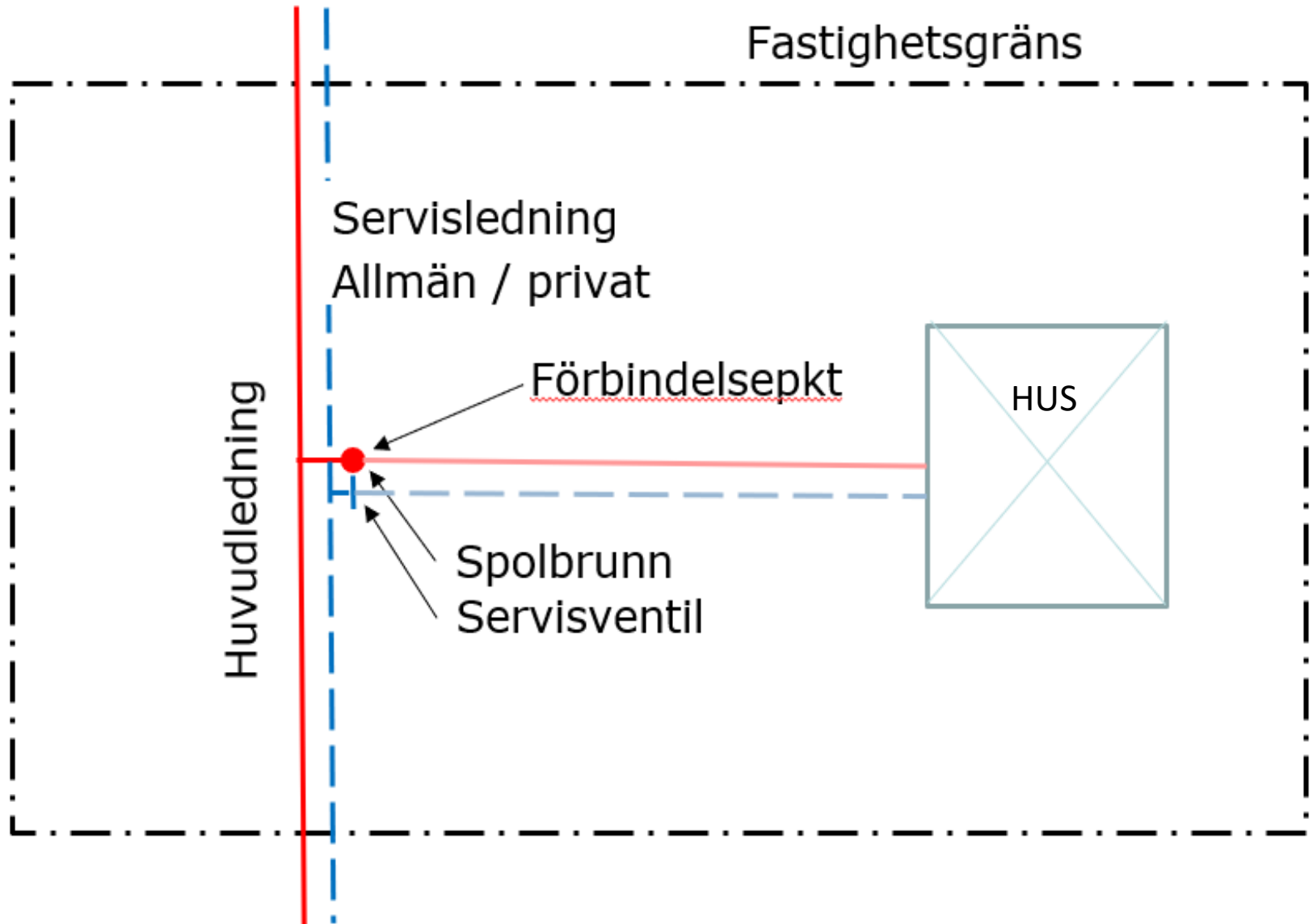

Fastighetsägarens ansvar

- Förbindelsepunkten projekteras med hänsyn till utloppets höjd. Punkten läggs normalt vid fastighetsgräns.
- Enskilda servisledningar kan vara korta eller långa och enkla eller besvärliga att lägga ner men...
- Enskilda ledningar utförs/bekostas alltid av fastighetsägaren.

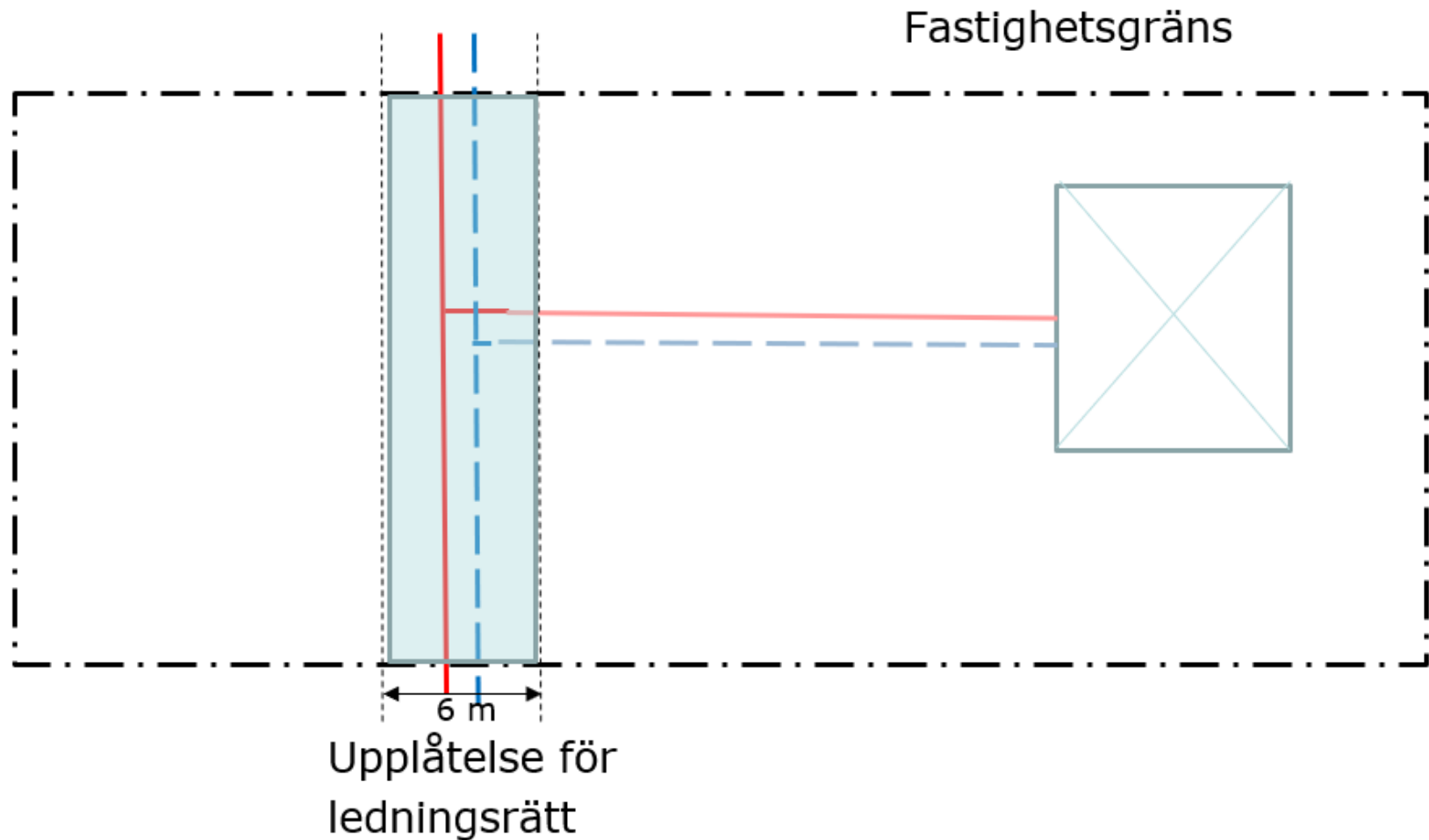
Förbindelsepunkt alternativ

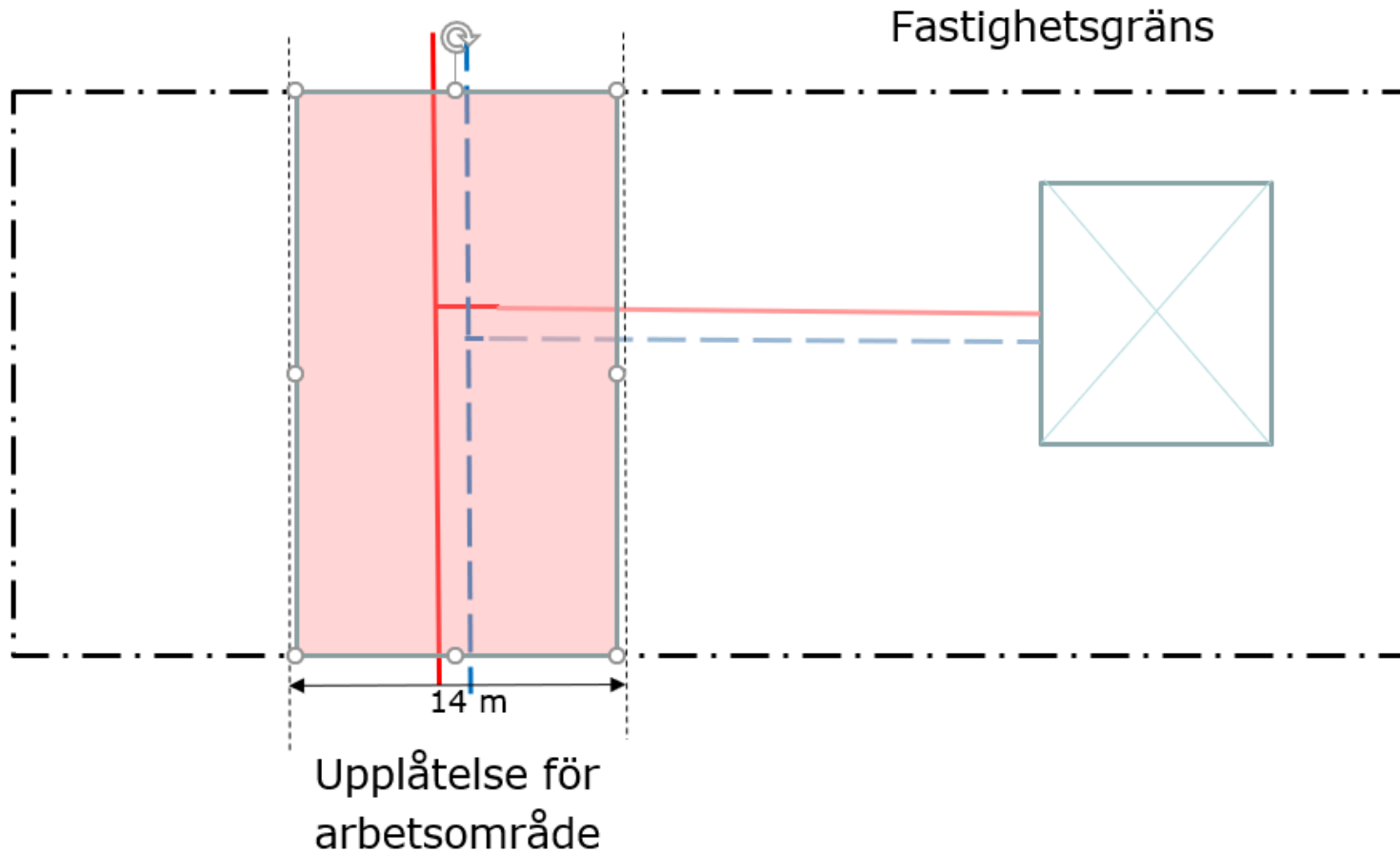
Markupplåtelser

- VA-huvudmannen behöver upplåtelser för de allmänna ledningarna.
- Upplåtelseerna ger VA-huvudmannen möjlighet att anlägga, bibehålla och underhålla ledningarna.
- VA-huvudmannen kommer genom förhandlingsförfarande att avtala om frivilliga upplåtelser (=servitut).
- Ersättning utgår för dessa upplåtelser
- Servituten kommer sedan att göras om till ledningsrätter (skrivas in).
- Ledningsrätten är för alltid.
- Inom ledningsrättsområde kan mindre byggnationer (ex. carport) tillåtas men ej bostadshus.
- Markupplåtelseavtalen reglerar endast intrångsersättning.
- Under byggtiden behöver huvudmannen dessutom ett arbetsområde.

Ledningsrätt

Upplåtelse under byggtid

Särskild ersättning

- Projektet har att ta hänsyn till enskild egendom ovan och under mark inom arbetsområdet.
- Exempel: Frukträd, gärdesgårdar, asfaltsytor, brunnar, jordvärme
- Målsättningen är att vi har så bra koll som möjligt på dessa "hinder" som möjligt vid upphandling.
- I första hand försöker projektet ducka förbi anläggningar
- I andra hand återställer projektet anläggningar
- I tredje hand utgår **särskild ersättning** utifrån separat värdering i projektets slutskede.

Utbyggnad / anslutning

- Förbindelsepunkter för vatten och spillvatten (=avlopp) upprättas för alla bostads och fritidsfastigheter med behov. Behov anses föreligga när det finns ledning in och/eller ut
- En fastighetsägare kan välja att endast ansluta spillvatten.
- Dock blir anslutning av vatten i ett senare skede betydligt dyrare för fastighetsägaren.
- Dagvatten ingår ej i den planerade allmänna VA-anläggningen i Heden.
- Finns markägare som avser att bebygga obebyggda fastigheter där det finns behov av fler anslutningar?

När ska anläggningsavgiften betalas?

- Faktura skickas ut när förbindelsepunkt för vatten och spillvatten är upprättad och meddelad.
- Alla fastigheter faktureras minst för spillvattenanslutningen.
- Avgiften sätts enligt gällande taxa vid utskicket.
- Planeringen är hösten 2021

Anläggningsavgift

- Servisavgift + Fp-avgift + Lght-avgift + tomtyteavgift
= Fast del + Rörlig del
= 135 tkr + 19 kr * Tomtytan
- Om en fastighetsägare äger flera bostadshus på flera intilliggande fastigheter gäller en anslutning (=avgift) per fastighet även om dom nyttjas som en endaste tomt av en familj t ex.
- Tomtyta likställs i VA-taxan med fastighetsarea. Endast ytan av berörd "lott" räknas. Max 3000 m².
- Finansiering sker normalt via banklån eller eget kapital.

Anläggningsavgifter 2019

Tomtyta	Vatten och Spillvatten	Spillvatten första anslutning	Vatten andra anslutning
	19,20 / m ²	12,00 / m ²	7,20 / m ²
1000 m ²	154 256 kr	107 183 kr	82 185 kr
2000 m ²	173 456 kr	119 183 kr	89 385 kr
3000 m ²	192 656 kr	131 183 kr	96 585 kr

Alla avgifter är inklusive moms

Ersättning för befintlig avloppsanläggning

- Fastighetsägare som har enskild "godkänd" avloppsanläggning som är max 10 år gammal, kan **begära** "skälig ersättning för onyttig anläggning".
- Enligt "domstolspraxis" skrivs en enskild anläggning av på 10 år. (d.v.s. 10 % per år)
- För vattenbrunnar finns inte denna möjlighet.

Brukningsavgifter 2019 (öresavrundat)

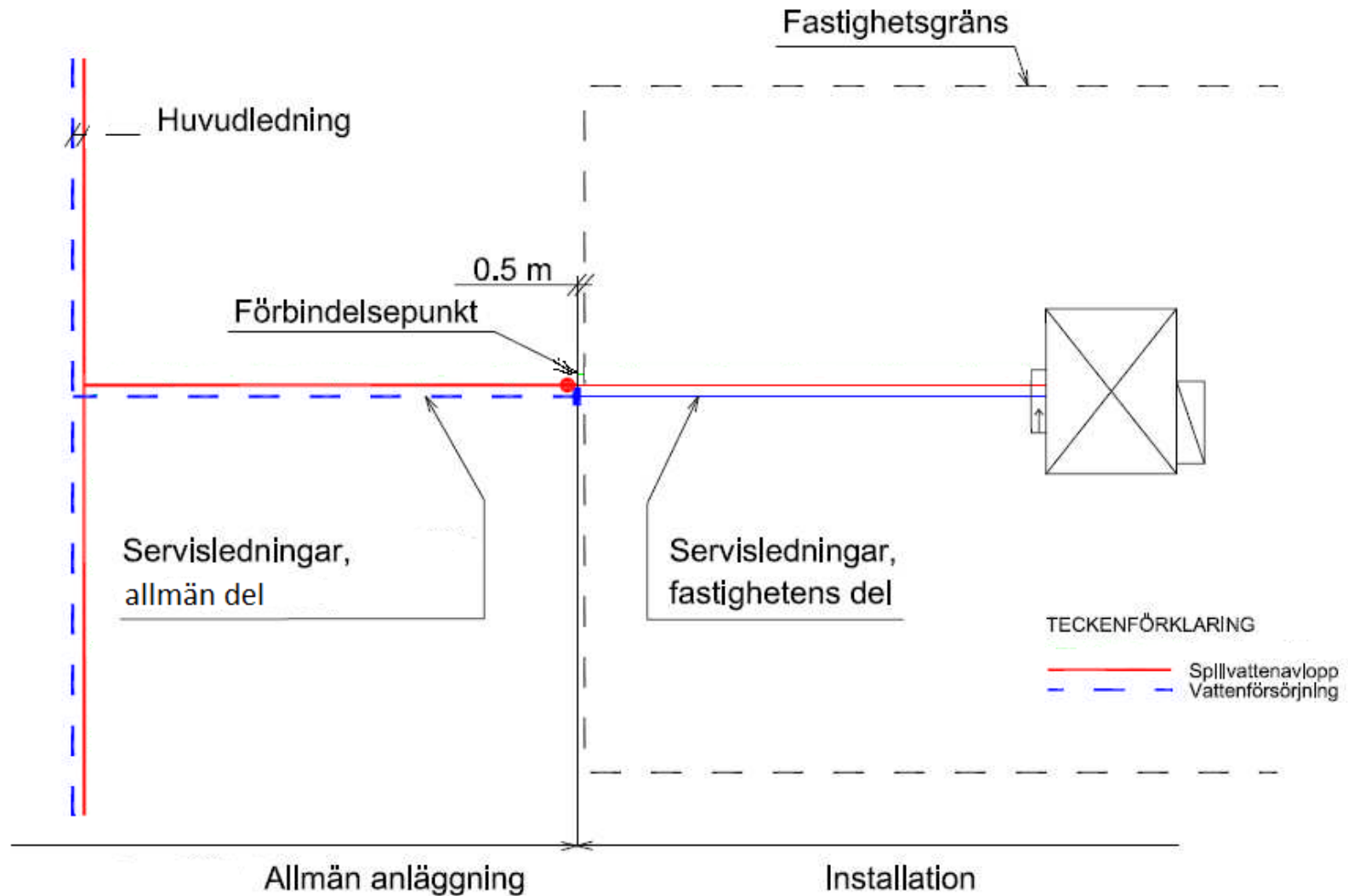
	Vatten och Spillvatten	Spillvatten	Vatten
Fast avgift	4 318 kr	2 729 kr	1 589 kr
Rörlig avgift per m ³	23,44 kr	14,76 kr	8,67 kr
Rörligt pris Ex. permanenthus (150 m ³ /år)	3515 kr <i>(totalt 7 833 kr)</i>	2 214 kr <i>(totalt 4 943 kr)</i>	1 300 kr <i>(totalt 2 889 kr)</i>
Rörligt pris Ex. fritidshus (100 m ³ /år)	2 344 kr <i>(totalt 6 662 kr)</i>	1476 kr <i>(totalt 4 205 kr)</i>	867 kr <i>(totalt 2 456 kr)</i>

Avloppsanslutning

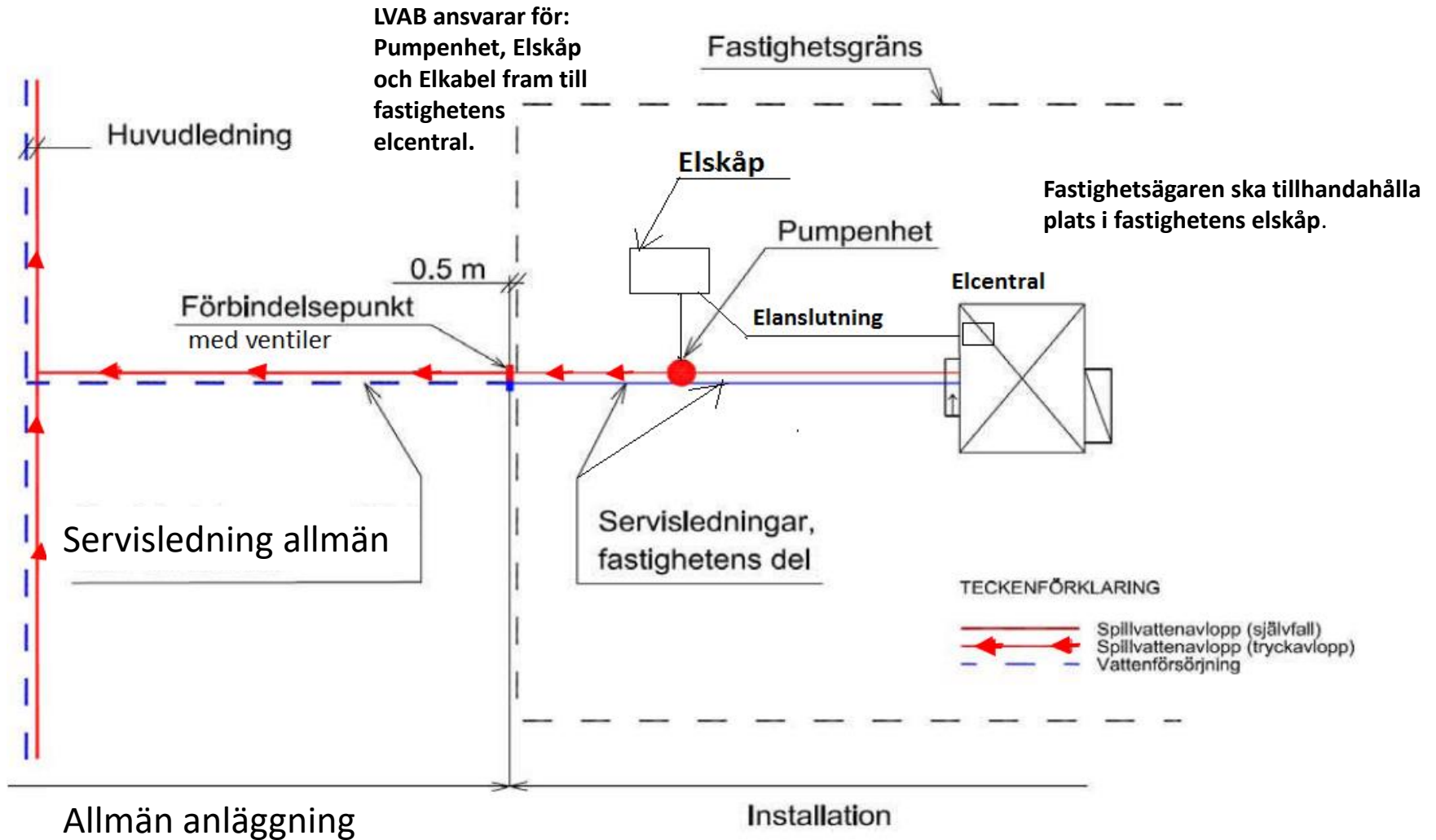
- När förbindelsepunkt för spillvatten (det vanliga avloppet) har upprättats, är det fastighetens ägare som ansvarar och bekostar för anslutning mellan byggnad och förbindelsepunkt.
- Endast hushållsspillvatten får anslutas till förbindelsepunkten. Tak- och dräneringsvatten etc. får ej anslutas.
- Befintliga avloppsledningar som ska anslutas till förbindelsepunkten ska vara täta.

Ansvarsgränser med självfall

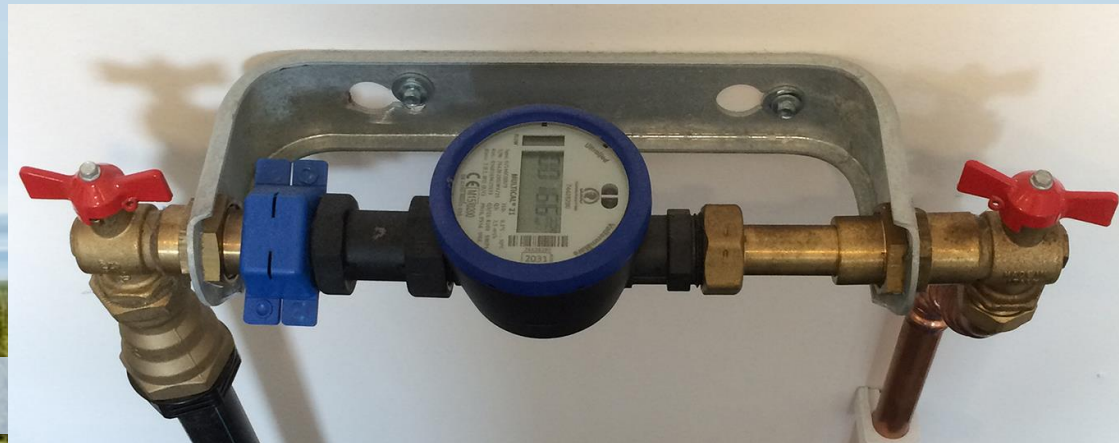

Ansvarsgränser med LTA

Vattenanslutning

- När förbindelsepunkt för vatten upprättats, är det fastighetsägaren som utför/bekostar anslutningen.
- Konsol för vattenmätare ska monteras även om eget vatten nyttjas. Förbrukad vattenmängd anses motsvara avlett spillvatten.
- DVAAB monterar vattenmätare i konsolen.
- Byvatten och "kommunalt vatten" får ej blandas överhuvudtaget.

Tidplan - Heden

- Mars 2019 Bymöte
- Feb 2019- maj 2019 Beslut bildande av verksamhets-område
- Jan 2019-jun 2019 Detaljprojektering
- maj-dec 2019 Tecknande av markupplåtelser
- Sep-okt 2019 Upphandling av entreprenör
- Kvartal 1 2020 - Utbyggnad inkl återställning.
Midsommar 2021
- Augusti 2021 Slutbesiktning
- Höst 2021 => Fastighetsägare kan ansluta
sina VA-ledningar.
- Höst 2021 Fakturering anläggningsavgift
- Löpande Bymöten + info via projektweb

Tidplan - Heden

Aktivitet	2018	2019				2020				2021			
	KV4	KV1	KV2	KV3	KV4	KV1	KV2	KV3	KV4	KV1	KV2	KV3	KV4
Förstudie													
Beslut om vht-omr													
Markavtal Ledningsrätt													
Projektering													
Granskning													
Upphandling													
Utsättning justering													
Byggnation													
Anslutning av fastigheter													
Fakturering anläggningsavgift													

Lite avslutande tankar

- Ambitionen är att optimera utbyggnaden utifrån många faktorer: Produktion, drift, kostnader och påverkan för boende.
- DVAAB välkomnar en konstruktiv dialog så att eventuella problem kan tas om hand i samförstånd.
- Hästägare och verksamhetsutövare med särskilda behov vill vi ha särskild dialog med.
- DVAAB önskar information om brunnar och andra anläggningar.
- Hemsida med frågor/svar (FAQ) och viktiga dokument

dalavattenavfall.se/heden

Kontaktuppgifter

Besöksadress: Tallskogsvägen 1, Moskogen
Postadress: Box 234
793 25 LEKSAND

E-post: info@dvaab.se

Tfn. växel / kundservice: 020-200 210

Projektledare: Mattias Wikholm
0247-441 37
mattias.wikholm@dvaab.se

Miljöbedömning, enskilda avlopp Olle Ryberg
0247-80152
olle.ryberg@leksand.se

FRÅGOR?

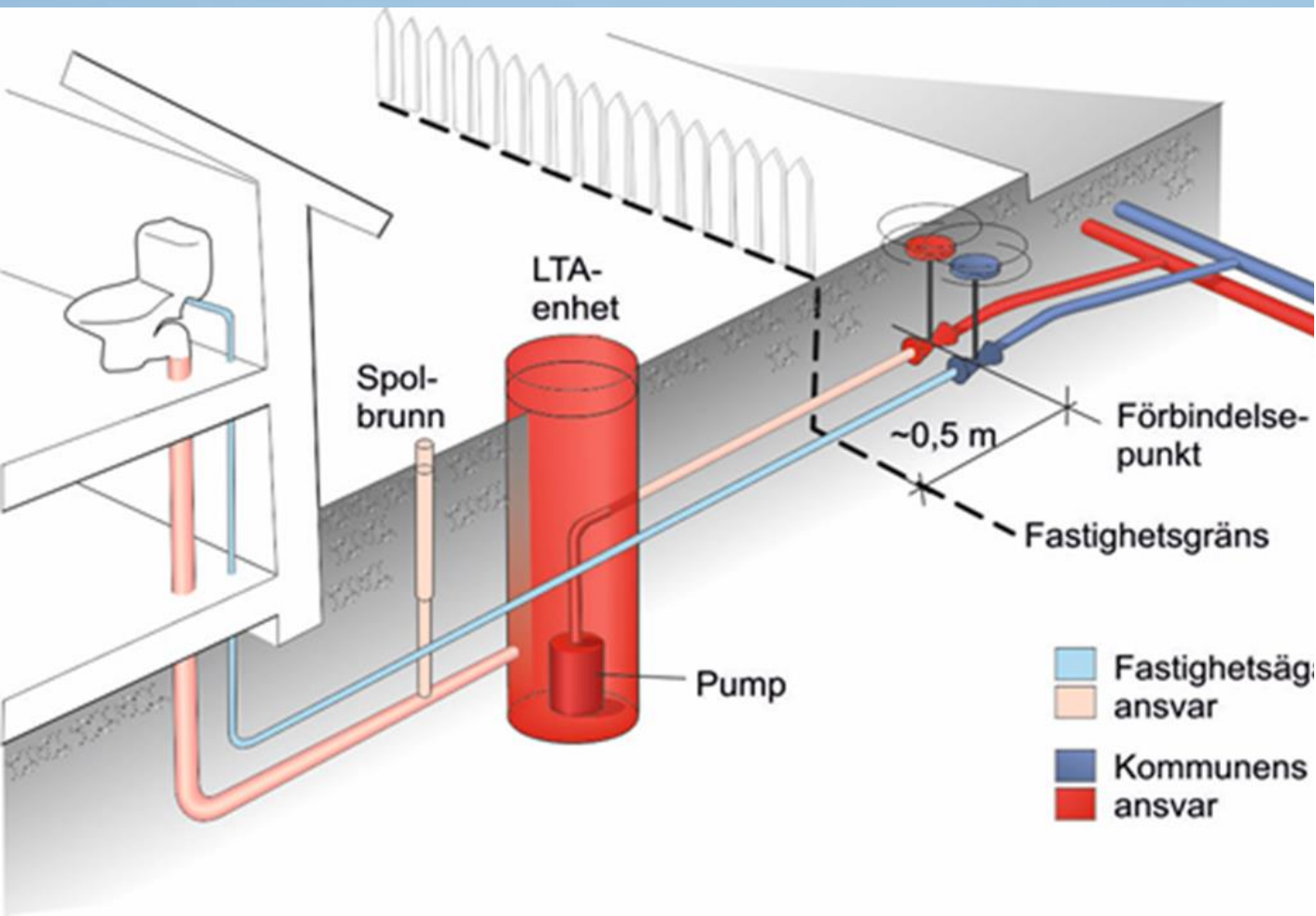
SLUT

Kompletterande bilder

Efterkommande bilder visades inte på mötet den 10 mars men kan vara av intresse för den som vill veta lite mer.

LTA = LättTrycksAvlopp
LPS = Varumärke

Mätning vatten

- Brukningsavgift betalas normalt utifrån uppmätt mängd vatten.
- I de fall Dala Vatten och Avfall AB (RVAB) godkänner att mätningen ej behöver ske, ska schablontaxa tillämpas.
- Schablon permanentboende: 200 m³/år
- Schablon fritidsboende: 100 m³/år

ROT-avdrag

- **Skatteverket kan bevilja ROT-avdrag med 30 % av arbetskostnaden avseende arbeten inom den egna fastigheten**, max 50 000 kr per fastighetsägare.
(för att få 50 000 kr i avdrag ska arbetskostnaden uppgå till minst 166 667 kr och minst 50 000 kr måste vara inbetalt i skatt)
- Sköts normalt av entreprenören och beviljas slutligen av Skatteverket i samband med slutskatteuträkningen.
- Avser kostnader för de "egna" arbetena, ej det allmänna nätet.

Avslutande slamtömning

- Glöm inte att rapportera till kundtjänst när ni inte längre behöver slamtömning.
- Beställning av ev. sluttömning ska göras i god tid

Om avbetalningsplan

För att huvudmannen ska vara skyldig att upprätta en avbetalningsplan för anläggningsavgiften så krävs det att avgiften är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och andra omständigheter.

Denna regel vänder sig endast till privatpersoner och endast till fastighetsägare med befintliga bostadsbyggnader.

En avgift är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft när den är större än taxeringsvärdet. Det räcker dock inte som förutsättning utan fastighetsägaren ska också sakna den betalningsförmåga som är kopplad till avgiftens storlek. I den juridiska praxisen finns exempel där VA-nämnden har ansett att pensionärer och studenter som lever på begränsade medel har saknat den betalningsförmåga som krävs för att kunna betala en sådan stor avgift. Enligt propositionen så är denna regel tänkt att användas mycket restriktivt, eftersom både fastighetens ekonomiska bärkraft ska vara låg samtidigt som fastighetsägaren har låg betalningsförmåga.

Brukningsavgifter

- Fast brukningsavgift för spillvatten ska betalas när förbindelsepunkt är upprättad och meddelad.
- Fast brukningsavgift för vatten ska betalas när förbindelsepunkt är upprättad och meddelad. Avgiften debiteras de fastighetsägare som begärt anslutning samt i de fall den egna vattenkvalitén inte är godkänd
- Rörlig avgift alternativt schablonavgift för spillvatten, respektive vatten, ska betalas fr.o.m. det att inkoppling skett.
- Den rörliga avgiften mäts med vattenmätare

